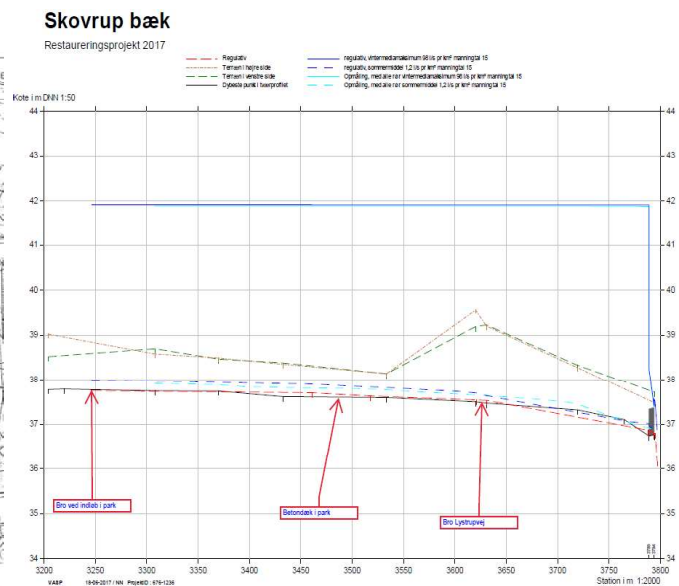

Genslyngning af Skoverup bæk og etablering af sø i forbindelse med Lystrup park.

Skoverup bæk:

Skoverup bæk er et gammelt vandløb, som tilløber Faxe å, og afvander et stort område på ca 425ha.

Faldet på vandløbet er beskedent, som det ses af nedenstående med ca 16 cm igennem parken på 385m opmålt i 2017.

Vandløbet afvander også Lystrup park og har i århundreder løbet ind i parken, station 3238 lige igennem parken og under et betondæk, hvor det herefter bugter sig smukt ned til Lystrupvej, station 3622 og ender med et stort fald i Faxe å, station 3794.

På sydsiden af vandløbet i parken har der ligeledes i århundreder været et fugtigt område som igennem årtierne er blevet et morads af Rød kornel og Rød hestehov. Arealet er p.t. intet værd rent naturmæssigt, da kornellerne og hestehoven skygger alle vækster under dem bort. Området er for fugtigt til at kunne bære maskiner/mennesker, men for tørt til at have blankt vand.

Dette område søger vi om at få uddybet, så der kan komme et vandspejl, se nedenstående punkt "Sø i forbindelse med park"

I forbindelse med etableringen af vandspejl ønsker vi at genslynge Skoverup bæk syd for vandspejlet, således at der ikke sker sammenløb af vand fra vandløbet og søen.

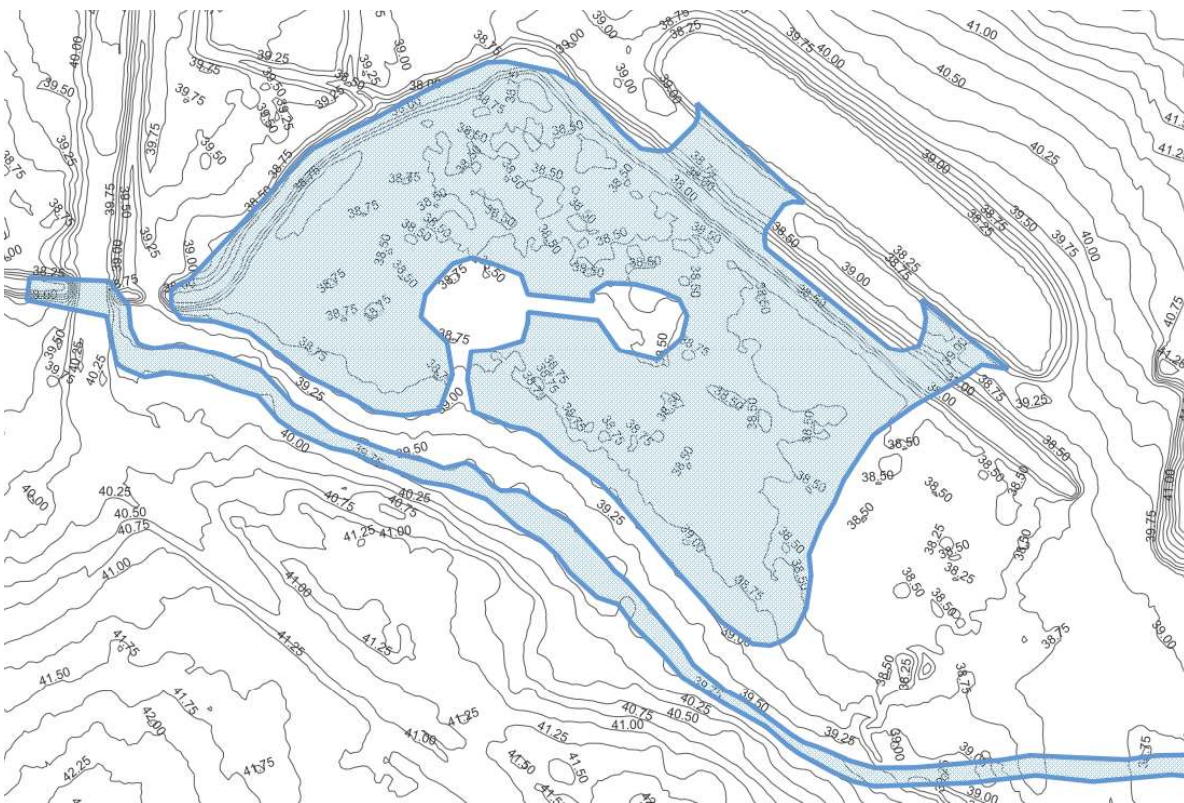
Det foreslås, at vandløbet følger kote 39,5 hvilket er godt en en meter over den nuværende kote. Det betyder, at vandløbet bliver bredere i kronen og dermed syner mere

og har bredere brinker og dermed en større bredbiotop. Vandløbet vil naturligt slynge sig, se kort, følgende koten. Det nuværende lille fald og dermed langsomme vandhastighed kan hæves og skabe variation og levesteder dels ved slyngninger, men også større sten samt strækninger med grusbund til at skabe strømrende og hvirvler.

Det er foreslået, at vandløbets forløb evt placeres et andet sted, således at vandløbet ikke skal ligge så dybt. Jf. nedenstående kort ses det at topografien ikke tillader bækkens forløb nord for den kommende sø, da terrænet stiger stejlt fra søbredden. Syd for den kommende sø er derfor eneste mulige placering. Ved at lave kronen tilpas bred, så erosion og skygning undgås vil vandløbet have et stabilt forløb uden at synes unaturligt.

Vandløbet vil ligge inde under den eksisterende skov af store bøge, hvorefter vandløbet vil være i langt større skygge end i dag, hvor det varmes op, medens det dovent flyder igennem den åbne park.

Det er et kendt fænomen, at vandløbet stuver op ved broen ved Lystrupvej i vinterperioden grundet koten under broen. Slyngningen af vandløbet kan teoretisk give yderligere opstemning opstrøms. Senere i denne ansøgning har vi forslag til tiltag, der kan opbevare regnmængder i spidsbelastningerne. Desuden ejer Lystrupjorden på begge sider af vandløbet ca 1700m opstrøms. Skulle der derfor ske opstuvning af vand, vil det være på Lystrups egen jord.

Sø i forbindelse med park

Der har i århundreder ligget en sø i Lystrup park, kaldet Langedam på ca 1200m². Denne sø er kraftigt neutrificeret og har i dag ingen kontakt til Skoverup bæk.

Jf. genslyngningen af Skoverup bæk ovenfor, ønsker vi at udvide Langedam, således at der kommer et samlet vandspejl på ca 8500m². Dette vådområde vil dels berige Lystrup park med et smukt parkelement, men også berige naturen med en langt større vandbiotop, som der ikke er mange af i området.

Søen vil med sin størrelse modtage en stor solindstråling på hele den V-, N- og Ø-lige side, hvor brinker med hældning 1:3 kan give varmt vand til berigelse af flora og fauna.

Mod syd er der i dag som tidligere nævnt ældre bøgeskov, som uvilkårligt vil skygge. Dog ikke så voldsomt, da bøgens rodsystem ikke tåler for høj grundvandstand. Omlægges Skoverup bæk til kanten af skoven, vil der helt naturligt blive en selektion i kanttræerne, således at skovkanten vil trække sig yderligere tilbage mod S, med større solindstråling på vandoverfladen til følge.

Et bekymringspunkt for Lystrup er at finde den balance, hvor søen er tilstrækkelig dyb til at pil og siv ikke lukker søen hurtigt, men tilstrækkelig lav til at vandet varmes op til gavn for søens liv. Dog vil søen følge de normale retningslinier for vanddybde med 1,5-2m på det dybeste sted og brinker i forholdet 1:3-5. Lystrup foreslår, at brinkerne i den

nordlige del af den kommende sø vil blive anlagt med et brinkforhold på 1:5, se orange områder på kort. Således vil de brinker med størst solindstråling få den laveste brinkhældning og dermed det varmeste vand.

Den samlede sø vil fremadrettet ikke have kontakt til Skoverup bæk. For at skabe det mest naturlige forløb for den fremtidige skoverup bæk, vil bækkens forløb følge koten som det ses på tegningen. I kraft af den følger koten vil den have naturlige passager med større eller mindre bredde og følge den slyngede kote.

For at undgå kontakt med vand fra Skoverup bæk og den fremtidige sø, kan man ved udgravningen af sø og bæk hæve terrænet mellem sø og bæk med ca 1m. Se brunt område på tegning. Det betyder at bækkens normalvandstand, der er i kote 38 vil skulle hæves med 2m, før der vil være overløb. Dette vil ikke ske, da bækkens bredder er lavere både op- og nedenstrøms. Der vil ud fra tegningen være mellem 4 og 10 meter mellem bæk og sø, hvilket burde være rigeligt til at holde de 2 vande adskilte. Såfremt der ønskes 10m afstand vil det være muligt at trække søbredden lidt længere mod nord.

I tidligere tider har man adskilt Langedam og det nuværende løb af Skoverup bæk ved en vold mellem de 2 elementer. Denne vold fjernes, hvor den ikke er bevokset med andet end Rød hestehov. I årene er der dog vokset 3 egetræer op og er blevet flotte parkelementer ved vandet. Ligeledes har der i det sumpede område altid været 2 små holme, hvor nu gamle og pitoreske egetræer har slået rod. Disse 2 små øer på henholdsvis 175m² og 320m² vil vi gerne beholde i søen. Dels er det smukke parkelementer, som rent kulturhistorisk har været anvendt siden 1400-tallets renæssancehaver, dels vil de fuldt solbeskinnede småøer, være små oaser i vandoverfladen. Øerne er store nok til at træernes rødder ikke skades af søvandet. For at undgå områder, hvor rovdyr ikke kan komme til, med dermed forøgede betingelser for andefugles ynglepladser er øerne forbundet med bredden, således at øerne ikke er øer, men nærmere en tange ude i søen.